

wtorek, 21.04.2020

Pięć warunków dobrej spowiedzi - wprowadzenie

Sakrament pokuty i pojednania jest aktem liturgicznym, poprzez który chrześcijanin w postawie nawrócenia prosi o przebaczenie Boga i o pojednanie z Kościołem (KKK 1440). Polega na wyznaniu grzechów przez penitenta, spowiednikowi. Według Katechizmu, ponieważ, zgodnie z tradycją judeo-chrześcijańską, odpuszczać grzech może tylko Bóg (por. Mk 2,7), Kościół rozumie swoje zadanie jako udział w misji niesienia przebaczenia, które Chrystus, Syn Boży, Bóg wszechmogący wyjednał ludzkości swoją krwią, przez swą mękę i zmartwychwstanie. Chrystus sam odpuszczał ludziom grzechy (por. Mk 2, 5; Łk 7, 48) i polecił, by Kościół czynił to w Jego imię (por. J 20, 21-23, KKK 1441).

W tradycyjnym rozumieniu *katechizmowym* sakrament pokuty:

...to sakrament w którym Pan Jezus przez usta kapłana odpuszcza nam grzechy po Chrście popełnione.

Choć do istoty sakramentu spowiedzi należy nawrócenie i odpuszczenie wyznanych grzechów, to często służy on także przewodnictwu w sprawach sumienia, tzw. kierownictwu duchowemu. W parafiach sakrament celebrowany jest najczęściej w konfesjonale, który ma za zadanie oddzielenie się penitenta i udzielającego sakramentu od reszty wiernych i tym samym zapewnić tajemnicę spowiedzi.

W sytuacjach niezbędnych (np. zbiorowego zagrożenia życia) kapłan może udzielić rozgrzeszenia zbiorowego (absolucja zbiorowa), możliwy jest też udział pośrednika między wierzącym a kapłanem (np. tłumacza). Pośrednika również obowiązuje tajemnica spowiedzi.

Elementy strukturalne, które stanowią momenty konstytutywne sakramentu spowiedzi, znamy pod pojęciem „pięciu warunków dobrej spowiedzi”. Wiele teologów współczesnych ma uwagi do terminu „warunek”, ponieważ samo pojęcie warunku kojarzy się z czymś biernym. Bardziej poprawne jest mówienie o „pięciu aktach penitenta”, gdyż tutaj człowiek jest podmiotem a nie punktem odniesienia do warunku. To jest zupełnie inna płaszczyzna, ponieważ zawsze zgromadzenie, wspólnota, człowiek są podmiotem każdego działania liturgicznego, również w przypadku sakramentu pokuty. Te pięć aktów penitenta to:

Rachunek sumienia. Żal za grzechy. Mocne postanowienie poprawy. Szczera spowiedź. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu.